

Pärnu Kesklinna Lasteaed Keskkonnaülevaatus küsimused 2025a.

Kuidas viia läbi keskkonnaülevaatus: "Keskkonnaülevaatus on sisuliselt õppeasutuse jätkusuutlikkuse hindamine, kus 12 Rohelise kooli valdkonna olukorda igapäevaelu korraldamises, majandamises ja õppetöös hinnates saadakse hetkeolukorra kaardistus. Keskkonnaülevaatus läbiviimist korraldab keskkonnatöörühm, kuhu kuuluvad juhtkonna esindajad, õpetajad, teised töötajad, lapsevanemad ja kaasata võib koolieelikuid.

Käesolev küsimustik on kohandatud FEE poolt soovitatud vormi põhjal. Vastuste leidmiseks on erinevaid võimalusi - hinnang, vaatlus, konsultatsioon ja küsitlus. Tegu on raamküsimustikuga: ei pea kasutama kõiki küsimusi, mis siin kirjas. Osad küsimused tuleks kohandada oma lasteaias konteksti ja võib lisada küsimusi, mis on just teie lasteaias puhul olulised. Eesmärgiks on, et keskkonnatöörühm saaks ülevaate lasteaias keskkonnateadlikkusest ja keskkonnamõjust ning et ülevaatus inspireeriks vajalikke muudatusi tegema. Olukorda peab vaatlema igal aastal ning tulemuste alusel kavandama tegevuskavva vajalikud tegevused. Ülevaatus tehakse igal aastal, sest 12 kuuga võib mõndagi muutuda. Esimene kord tuleb keskkonnaülevaatus teha kõigil 12 teemal.

Keskkonnamärgise "Roheline lipp" taotlemise aastal peab keskkonnaülevaatus olema tehtud kõigil 12 teemal. Rohelippu omaval lasteaias on õigus nn vaheaastal teha keskkonnaülevaatus ainult valitud fookusteemadel."

Kuidas keskkonnaülevaatus selle vormi abil läbi viia

- 1) Laadige küsimustik alla ja täitke kas Exceli failina või laadige üles oma õppeasutuse Drive keskkonda
- 2) keskkonnatöörühm vaatab küsimustiku üle: milliseid küsimusi oleks vaja kohandada, milliseid lisada
- 3) neile küsimustele, mille läbiviimise meetodiks on hinnang või vaatlus, saavad vastata töörühma liikmed
- 4) nende küsimuste puhul, millele vastamise meetodiks on konsultatsioon, tuleb pöörduda vastava valdkonna eest vastutava isiku poole (direktor, haldusspetsialist, kokk, koristaja jne)
- 5) nendest küsimustest, millele vastamiseks tuleb läbi viia küsitlus, saate filtrit kasutades luua küsimustiku, seda kohandada ja saata vastamiseks nt Google Forms kaudu rühmadele, õpetajatele ja lapsevanematele. Oleme sisestanud küsimused Formsi.

Meetodite kirjeldus

Vaatlus - viib läbi keskkonnatöörühm. Seda võib teha ühiselt või anda mõnele liikmele/liikmetele ülesandeks

Hinnang - hinnangu annab keskkonnatöörühm ühiselt näiteks koosolekul

Konsultatsioon - vastused küsimustele, millele ei ole vaatluse teel võimalik vastata. Konsulteritakse valdkonna eest vastutava töötajaga (haldusspetsialist, tootlustaja jne)

Küsitlus - viiakse läbi lasteaias* seas. Kasutada võib etteantud ja oma lasteaias kohandatud küsimusi ning küsimusi lisada. Lapsi võib küsitleda individuaalselt või arutleda küsimuste üle terve rühmaga koos.

* lasteaias = õpetajad jt töötajad, lapsed, lapsevanemad

Lasteaias suunatud küsimustele vastamiseks tuleb läbi viia küsitlus ja sel juhul sõnastada küsimus sina/teie vorm Lastevanematele suunatud küsitlust võib ühildada teiste lastevanematele suunatud küsitlustega, et saada kõrgem vastamise aktiivsus (näiteks rahuloluküsitlusega)

1. Info, teavitamine ja kaasamine.

Kas kõik õpetajad teavad, et osaleme rohelise kooli programmis?	
Kas majja sisenev külaline (lapsevanem) saab infot, et oleme keskkonnasõbralik lasteasutus?	
Kas lapsevanemad teavad, et meie üheks prioriteediks on keskkonnaharidus ja keskkonnasõbralik käitumine?	
Kas haridusasutuse kodulehel on info, et osaleme rohelise kooli programmis?	
Kas oled lasteaias keskkonnateemalisi tegemisi jaganud?	

2. Elurikkus, loodus ja õueala.

Kas sulle meeldib õues õppetegevusi läbi viia?	
Kas õuealale on loodud erinevaid kohti, kus lapsed saavad iseseisvalt mängida, puhata, erinevate meeltega tunnetada, mõtiskleda?	
Kas õuealal on ronimisvahendeid, kus saab tasakaalu harjutada, turnida, ronida ja kiikuda?	
Kas tead, millised loomad, linnud ja putukad elavad lasteaias õuealal?	

Mida oleme lasteaias teinud, et suurendada elurikkust õuealal?	
Mida saaksime veel teha, et suurendada elurikkust õuealal?	
Kas lasteaias on rajatud aed- ja köögiviljapeenrad, et lapsed näeksid, kuidas toidutaimed kasvavad ja saaksid õppida lihtsamaid aiatöid?	
Kas õuealal kasvavad taimed (osa neist) on tähistatud liiginimega?	
Kas on olemas õuesõppe klass?	
Kas käite lastega õppekäikudel looduses?	

3. Tervis ja heaolu.

Kas tuled tööle hea meelega? Kas lapsed saavad päeva jooksul piisavalt vett juua?	
Kas lastele meeldib lasteaias olla?	
Kas olete rahul lasteaias menüü mitmekesisusega?	
Kas lapsed proovivad kõiki toite?	
Kas sulle meeldib lasteaias õues olla?	
Kas sinu arvates liiguvad rühma lapsed piisavalt?	
Kas planeerid oma tegevustesse liikumist?	
Kas lapsed oskavad õigesti käsi pesta ja teevad seda?	
Kas lasteaed arvestab lapse tervise eripäradega?	

4. Energia, kliimamuutused, transport.

Kas lülitate elektriseadmed, tuled välja ruumist lahkudes?	
Kas päeval on vaja rühmaruumis kasutada valgustust või piisab päevavalgusest?	
Kas iga rühmaruumi temperatuuri saab reguleerida?	
Kas keegi jälgib regulaarselt, kui palju energiat kulutatakse?	
Kas tuled tööle enamasti jala, ühistranspordiga või autoga?	
Kas lasteaias juures on jalgratta hoidjad?	
Kas jala või jalgrattaga lasteaeda tulemine on turvaline?	
Kas linnasisestele õppekäikudele minnes kasutate enamasti energiasäästvamaid transpordivõimalusi kasutades (ühistransport, jalgratas, jalgsi)?	

6. Globaalne kodakondsus.

Kas oled tutvustanud lastele teiste maade muinasjutte, kombeid, tavasid?	
Kas rõhutate igapäevatoös, et inimesed võivad olla erinevad?	
Kas oled loonud kiusamisvaba keskkonna?	
Kas Sinu rühmas on erinevast rahvusest lapsi?	

7.Vesi, meri ja rannik.

Kas kasutate tööl olles joogiveena kraanivett? Kas lapsed saavad juua kraanivett?	
Kas teil on tilkuvaid kraane või halvasti töötavaid loputuskaste?	
Kas lapsed panevad alati kraani pärast kasutamist täielikult kinni?	
Kas lasteaiapere teab, miks on kraanivett mõistlikum juua kui pudelivett?	
Kas kasutate koristamisel ja nõude pesemisel loodusäästlike puhastusvahendeid?	
Kas nõudepesumasin käivitatakse ainult siis kui see on täis?	
Kas õpetajad ja teised töötajad tunnevad toodete ökomärgiseid* (EL lilleke, Põhjamaade luigemärgis jm)?	
Kas tualettpotid on kahesüsteemsed? Kui ei, siis mida olete teinud vee säästmiseks?	
Kas kogute lillede kastmiseks vihmavett?	
Kas keegi jälgib, kui palju vett kasutatakse/hoitakse kokku?	
Kas olete vaadelnud ja võrrelnud veekulu erinevatel aastatel?	
Kas lapsed teavad, kust tuleb kraanivesi ja mis saab kasutatud veest (näiteks on tehtud õppekäik veepuhastusjaama)?	
Kas kõik mõistavad, miks on magevee säästmine vajalik? (Mõttele ka energiale, mis on vajalik vee puhastamiseks)	
Kas õppetöös on mere ja rannikuga seotud teemasid ja aktiivtegevusi?	
Kas teete õppekäike mere äärde ning seal temaatilisi vaatlusi?	
Kas tutvustate lastele läbi õppekäikude ja õppetegevuste mere ja muude veekogudega seotud teemasid?	
Kas olete rääkinud lastega veeohutusest?	
Kas aegunud ravimid viiakse tagasi apteeki või jäätmejaama?	
Kas lasteaed osaleb talgutel mererannas?	
Kas lasteaiapere väldib meisterdamisel jm tehissädeluste kasutamist (nn glitterid)?	
Kas lasteaias räägitakse veelindude toitmise kahjulikkusest (lastele ja lapsevanematele)?	
Kas õppetöös käsitletakse vee ja eluslooduse seoseid?	

* <https://kliimaministerium.ee/et/el-okomargise-kampania>

8.Prügi ja jäätmed. Taaskasutus.

Kas maja ja õueala on prügist puhas?	
Kas kõik lasteaia prügikastid on jäätmete liigiti kogumise võimalusega?	
Kas prügikaste on majas ja õuealal piisavalt ja need asuvad õigestes kohtades?	
Kas jäätmekastides on õiged asjad?	
Kas suunate lapsi oma toitu lõpuni sööma?	
Kas toidujäägid korjatakse eraldi kokku?	
Kas jäätmekastid on kasutamiseks mugavad ja õige ehitusega (tuul ega linnud ei saa jäätmeid laiali pillutada, mitte liiga väikesed ega liiga suured)?	
Kas kasutate igapäevases töös taaskasutatavaid materjale?	
Kas selgitate lastele läbi õppetöö ja mängulisuse prügi sorteerimise vajalikkust?	
Kas printimisel kasutate kahepoolse printimise võimalust?	

Kas laste joonistuspaperiks kasutate enamasti korduvkasutus paberit?	
Kas kasutate digivahendeid, et vältida paberi raiskamist?	
Kas lasteaia sündmustel on alati kasutuses korduvkasutatavad nõud?	
Kas korraldate taaskasutuslaatu (mänguasjade, raamatute jms vahetamiseks või müügiks)?	
Kas annete ilma omanikuta riided jm esemed (Uuskasutuskeskusesse, sotsiaalabiosakondadele vm)	
Kas tualettpaber ja paberkäterätid on ümbertöödeldud paberist?	
"Milliseid materjale/esemeid järgnevalt te kogute ümbertöötlemiseks (Paber ja papp; Pakendid (plast, metallpurgid, klaas); Biojätmed; Toit; Patareid; Elektroonika; Toonerid)?	
Kas kasutate lasteaia haljasaladel komposti?	
Kas lasteaed teeb midagi, et aidata kogukonnal ümbrust puhtana hoida?	
Kas lasteaial on jäätmete suhtes olemas selged põhimõtted?	
Kas olete vaadelnud ja võrrelnud jäätmeteket erinevatel kuudel ja aastatel?	
Kas lasteaia pere teab, milliseid probleeme põhjustab prügi keskkonnale ja elusloodusele?	

9. Toit

Kas kasutate oma aias kasvatatud puu- või juurvilju, maitsetaimi?	
Kas sööklas kasutatakse mahetoitu?	
Kas lasteaia söökla kasutab kohalikku toorainet?	
Mitu korda nädalas pakutakse lasteaias lihavaba toitu?	
Kas lapsed saavad toitu ise taldrikule tõsta või kui ei, siis paluda väiksemaid portsjone?	
Kas lasteaias ülejäänud toit annetatakse (Toiduringluskapid, Toidupank vms)	
Kas toidujätmed lähevad biojäätmekasti/kompostikasti?	
Kas toidujätmed antakse edasi loomasöödaks?	
Kas lasteaia töötajad tunnevad kaupadel ära järgmised keskkonnamärgised: Eesti toidu mahemärk, EL mahemärgis, õiglase kaubanduse märgis?	
Kas lasteaia töötajad teavad toidutootmise ja keskkonnanahoiu omavahelisi seoseid?	